

Jaarverslag 2020

Specialisten Registratie Commissie, kamer Ziekenhuisfarmacie (SRC-ZF)

Inleiding

Conform de Regeling Specialismen Farmacie heeft de SRC-ZF tot taak

- a. Het openen of sluiten van een register als bedoeld in artikel 10 onder c of e, nadat het Centraal College (CC) heeft besloten tot het instellen respectievelijk intrekken ervan;
- b. Het inschrijven van een apotheker in een specialistenregister en het doorhalen van de inschrijving;
- c. Het opnieuw, al dan niet aansluitend, al dan niet op grond van gelijkgestelde werkzaamheden, inschrijven van een apotheker in een specialistenregister en het doorhalen van de inschrijving;
- d. Het inschrijven van de apotheker in een opleidingsregister en het wijzigen of doorhalen van de inschrijving;
- e. Het afgeven van een opleidingstitel indien een apotheker de opleiding tot specialist in Nederland met goed gevolg heeft voltooid;
- f. Het erkennen van beroepskwalificaties;
- g. Het al dan niet hernieuwd erkennen van een opleider, opleidingsinstelling en het wijzigen, schorsen of intrekken van de erkenning;
- h. Het houden van toezicht op de naleving van een besluit van het CC door een opleider, opleidingsinstelling, of apotheker in opleiding;
- i. Het opstellen van uitvoeringsregelingen op basis van besluiten van het CC en het opstellen van beleidsregels inzake de opleiding en/of herregistratie en/of hernieuwde inschrijving van specialisten;
- j. Het houden van toezicht op het specialistenregister.

De gegevens in het opleidingsregister van de SRC-ZF vormen tevens de basis voor de financiering van de opleiding tot ziekenhuisapotheker door middel van beschikbaarheidsbijdragen op grond van de Wet marktordening gezondheidszorg (Wmg).

De SRC-ZF is een privaatrechtelijk vormgegeven deeltijd-ZBO met publiekrechtelijke taken, gebonden aan de bepalingen van de Algemene Wet Bestuursrecht (AWB). De SRC-ZF bestaat volgens het daartoe opgestelde Reglement van Orde uit acht gewone leden (zeven specialisten, waarvan ten minste vijf direct betrokken zijn bij de opleiding tot het specialisme in de hoedanigheid van erkend opleider of plaatsvervangend opleider of lid van het opleidingsteam en één AIOS) en twee adviserende leden, waaronder de secretaris van de SRC-ZF. De gewone leden van de SRC-ZF worden benoemd door het KNMP-bestuur op voordracht van de wetenschappelijke vereniging NVZA. De voorzitter wordt benoemd door het KNMP-bestuur op voordracht van de leden van de SRC-ZF na overleg met de relevante wetenschappelijke vereniging.

Voor de uitvoering van de erkenning van opleidingsinstellingen heeft de SRC-ZF een Visitatiecommissie ingesteld. De voorzitter van deze commissie maakt tevens deel uit van de SRC.

Sinds januari 2012 is de SRC opgedeeld in twee aparte kamers: een kamer Ziekenhuisfarmacie en een kamer Openbare Farmacie. Dit heeft te maken met het instellen van het specialisme van openbaar apotheker en het daarvoor instellen van het specialistenregister voor openbaar apothekers met ingang van 1 januari 2012. In 2016 werd ook de titel openbaar apotheker wettelijk erkend conform artikel 14 van de Wet BIG.

Overeenkomstig de Kaderwet ZBO en de Regeling Specialismen Farmacie maakt de SRC-ZF jaarlijks voor 15 maart een jaarverslag, dat o.a. aan de Minister en aan beide kamers der Staten-Generaal wordt toegezonden.

Samenstelling SRC-ZF en Visitatiecommissie

De samenstelling van de commissies was in 2020 als volgt:

Specialisten Registratie Commissie, kamer Ziekenhuisfarmacie

Voorzitter/gewoon lid:	A.W.H. Krings
Gewoon lid/vicevoorzitter	dr. P.G.J. ter Horst
Gewoon lid (CWZO):	dr. M.P.H. van den Broek
Gewoon lid:	dr. H.J.M. van Kan (per 1 januari 2020) mevr. dr. B.C.P. Koch mevr. dr. J.E. Nagtegaal
Gewoon lid (voorzitter Visitatiecommissie):	mevr. dr. E.M. Westerman
Gewoon lid (JongNVZA):	mevr. dr. S.P. de Wilde (tot 1 december 2020) dr. M. Herbrink (per 1 december 2020)
Adviserend lid/secretaris SRC:	mevr. M.J.N. Groothand
Adviserend lid (secretaris CC)	mevr. M.J.N. Groothand

Visitatiecommissie

Voorzitter:	mevr. dr. E.M. Westerman
Lid:	mevr. dr. M.J.A. Janssen mevr. drs. E.M.L. van Reij drs. S.L. Verweij S.D. Meenks MSc dr. K.L.L. Movig mevr. dr. E.J. Ruijgrok dr. S.W. Zielhuis (per 1 januari 2020)
Lid (JongNVZA)	mevr. J.M.J. Vogelzang MSc mevr. M. Lyousofoufi MSc mevr. dr. A. Veringa (per 1 februari 2020)

Conform de Regeling Specialismen Farmacie wordt de SRC-ZF bijgestaan door een secretaris vanuit de KNMP. De secretaris van de SRC is tevens adviserend lid van het Centraal College. Daarnaast wordt de SRC bij de voorbereiding en afhandeling van de besluitvorming en de werkzaamheden rondom de gegevensverstrekking ten behoeve van het vaststellen van de beschikbaarheidsbijdragen bijgestaan door medewerkers van de KNMP t.w. mevrouw M.E. Koelewijn en mevrouw O.W. van der Spek (tot 1 maart 2020).

Verslag 2020

Werkzaamheden Specialisten Registratie Commissie, kamer ziekenhuisfarmacie

De SRC-ZF is in 2020 voor een reguliere vergadering zeven keer bijeen geweest, t.w. op 30 januari, 31 maart, 12 mei, 30 juni, 10 september, 29 oktober en 8 december 2020. Alle vergaderingen, behalve die van 30 januari en 10 september, vonden plaats door middel van video conferentie, in verband met de COVID-19 uitbraak. Om diezelfde reden hebben er op 9 april en 23 april 2020 extra besluitvormende vergaderingen plaatsgevonden.

Overleg met partners

In 2020 was de SRC-ZF vertegenwoordigd op de Opleidersvergadering van de NVZA. De voorzitter van de SRC-ZF maakte tevens deel uit van het Concilium van de NVZA, het orgaan dat het NVZA-bestuur adviseert ten aanzien van de opleiding tot ziekenhuisapotheker. Voorzitter en secretaris van de SRC-ZF namen deel aan de vergaderingen van het Landelijk Overleg Registratie Commissies. Verder werd (door de secretaris) overleg gehouden met o.a. de NZa, VWS en het CIBG over diverse thema's.

In maart en april vond regelmatig overleg plaats tussen voorzitters en secretarissen van het Centraal College en beide kamers naar aanleiding van de COVID-19 uitbraak, over de te nemen maatregelen voor de herregistratie van specialisten om te voorkomen dat zij als gevolg van de Corona-crisis in de problemen zouden komen.

Op verzoek van het Centraal College specialismen farmacie nam een vertegenwoordiging van de SRC-ZF deel aan een werkgroep met betrekking tot evaluatie en herziening van de herregistratie-eisen (zie punt 8).

De voorzitter van de SRC-ZF nam deel aan de werkgroep ELOZ IV van de NVZA, die werkt aan herziening van het landelijk opleidingsplan ziekenhuisfarmacie. Tevens nam de voorzitter samen met het SRC-lid – bestuurslid JongNVZA deel aan een werkgroep die werkt aan de ontwikkeling van het nieuwe e-portfolio Reconcept, dat in 2021 wordt geïmplementeerd.

Op 30 november 2020 vond het jaarlijks overleg plaats tussen voorzitters en secretarissen van het Centraal College en beide SRC-kamers.

Daarnaast vond in 2020 overleg plaats tussen voorzitters en secretarissen van de SRC en het Centraal College, zie hiervoor onder punt 10.

Belangrijke aandachtspunten, waarover ter vergadering besluitvorming heeft plaatsgevonden, waren in 2020:

1. De bezetting van opleidingsplaatsen

In 2020 startten 35 AIOS-ziekenhuisfarmacie met de opleiding tot ziekenhuisapotheker. Dit aantal is conform de planning van het Capaciteitsorgaan.

In totaal waren 130 AIOS-ziekenhuisfarmacie per 31 december 2020 in opleiding. Deze waren verdeeld over 37 erkende opleidingsinstellingen met in totaal een door de SRC-ZF vastgestelde maximale opleidingscapaciteit van 187 opleidingsplaatsen.

2. De visitatie en erkenning van opleidingsinstellingen

In 2020 heeft de Visitatiecommissie, in het kader van het verlenen van de erkenning als opleidingsinstelling drie visitaties uitgevoerd. In verband met het verlopen van de erkenning in 2020 of begin 2021 waren zes visitaties gepland. Alle visitaties zijn uitgesteld als gevolg van de Corona-crisis. Drie zijn daardoor verplaatst naar het eerste kwartaal van 2021. De erkenningen zijn automatisch verlengd conform de Regeling Specialismen Farmacie (artikel 27). Twee visitaties hebben als gevolg van de Corona-crisis deels digitaal plaatsgevonden.

Aan twee van de gevisiteerde instellingen heeft de SRC een (voorgenomen) besluit gecommuniceerd aangaande het opnieuw verlenen van een erkenning als opleidingsinstelling op basis van het Besluit Opleidingseisen Ziekenhuisfarmacie onder voorwaarden voor een periode van twee jaar. Tevens heeft de SRC-ZF in 2020 voor vier in 2019 gevisiteerde opleidingsinstellingen op basis van het Besluit Opleidingseisen Ziekenhuisfarmacie, in 2020 een definitief besluit genomen inzake het opnieuw verlenen van een erkenning. Deze erkenningen werden verleend onder voorwaarden voor een periode van twee jaar.

3. De erkenning van differentiaties

Met de invoering van ELOZ III is het voor een opleidingsinstelling mogelijk om erkenning voor het aanbieden van een differentiatie aan te vragen. Een differentiatie vormt een aanvulling op het generieke deel van de opleiding, welke wordt vormgegeven in het tweede deel van de opleiding. Een differentiatie heeft een duur van 12 maanden en heeft als doel de AIOS te ontwikkelen als expert op een deelgebied.

In 2020 is 23 maal een verzoek om een nieuwe erkenning van een differentiatie ingediend door een opleidingsinstelling. Bij 21 verzoeken heeft daadwerkelijk erkenning van de differentiatie plaatsgevonden. Bij twee verzoeken tot erkenning heeft de SRC-ZF om aanvullende informatie gevraagd of het verzoek afgewezen.

4. De erkenning van opleiders en plaatsvervangend opleiders

In 2020 zijn twee ziekenhuisapotheker voor de eerste keer door de SRC-ZF erkend als opleider en werd van twee reeds erkende opleiders de erkenning voor een nieuwe termijn verleend. Zes ziekenhuisapothekers werden erkend als plaatsvervangend opleider, waarvan vijf voor de eerste keer. Bij één opleidingsinstelling heeft een wisseling tussen opleider en plaatsvervangend opleider plaatsgevonden.

5. De registratie van ziekenhuisapothekers

In 2020 heeft de SRC-ZF 26 aanvragen voor inschrijving in het register van ziekenhuisapothekers na afronding van de opleiding tot ziekenhuisapotheker goedgekeurd en het BIG-register hiervan op de hoogte gesteld. Dit aantal is niet gelijk aan het aantal nieuwe registraties met een aanvangsdatum in 2020, omdat de SRC-ZF apothekers inschrijft in het register voor ziekenhuisapothekers wanneer de opleiding volledig is afgerond. Het besluit daarover kan rond de jaarwisseling in een ander kalenderjaar plaatsvinden dan de registratiedatum.

6. De herregistratie (en hernieuwde inschrijving) van ziekenhuisapothekers

In 2020 werden 46 ziekenhuisapothekers geherregistreerd. Eén ziekenhuisapotheker is op eigen verzoek uitgeschreven uit het register van ziekenhuisapothekers.

Het BIG-register is hiervan op de hoogte gesteld.

Zie onder punt 10 voor de gevolgen van de COVID-19 uitbraak voor de herregistratie.

7. Bezwaar en beroep, zienswijzen

De Regeling Specialismen Farmacie, die op 23 april 2015 van kracht is geworden, voorziet in de mogelijkheid een zienswijze naar voren te brengen alvorens een definitief besluit aangaande de erkenning als opleidingsinstelling of de (her)inschrijving in het register van ziekenhuisapothekers wordt genomen door de SRC-ZF. Vervolgens kan bezwaar worden ingediend op het definitieve besluit van de SRC-ZF. De SRC-ZF draagt dit bezwaar vervolgens over aan de Adviescommissie voor advies.

In 2020 maakte één opleidingsinstelling gebruik van de mogelijkheid een zienswijze in te dienen, na het besluit van de SRC-ZF om een erkenning onder voorwaarden te verlenen voor twee jaar. Het definitieve besluit van de SRC zal in 2021 worden gecommuniceerd naar de instelling.

Daarnaast vond op verzoek van een ziekenhuisapotheker een zienswijzegesprek plaats over de gevolgen van ziekte en re-integratie voor de herregistratie, zonder dat sprake was van een voorgenomen besluit.

8. Het opstellen van Uitvoeringsreglementen

De SRC-ZF heeft tot onder andere tot taak het opstellen van uitvoeringsreglementen, die nodig zijn om de Besluiten en Regelingen van het Centraal College goed te kunnen handhaven. Tevens wordt de SRC-ZF conform de Regeling Specialismen Farmacie door het Centraal College geconsulteerd in het besluitvormingsproces met betrekking tot nieuwe Besluiten die de ziekenhuisfarmacie betreffen.

In het kader van de herziening van het Besluit Opleidingseisen Ziekenhuisfarmacie en het intrekken van de Vrijstellingsregeling Ziekenhuisfarmacie door het Centraal College, beide van kracht met ingang van 25 april 2019, heeft de SRC-ZF al haar uitvoeringsreglementen geëvalueerd en waar nodig/ wenselijk herzien, afgekondigd en gepubliceerd. Drie daarvan zijn voor advies aan het Centraal College voorgelegd.

De volgende uitvoeringsreglementen zijn gewijzigd:

- o Registratie en Herregistratie
- o Voorschriften voor visitatie, Visitatiecommissie en erkenning van opleiders en opleidingsinstellingen, waaraan toegevoegd: addendum digitale visitatie
- o Eisen aan opleiders, mede-opleiders en opleidingsteam
- o Beoordeling Klinisch Farmaceutische Analyse en Toxicologie opleidingsinstelling
- o Publicatie Erkenningen, opleidingscapaciteit en differentiaties
- o Beoordeling onderzoeks- en onderwijsklimaat en innovatief karakter opleidingsinstellingen
- o Individualiseren van de opleiding ziekenhuisfarmacie
- o Beoordeling differentiatie
- o Protocol Opstellen (of wijzigen) van uitvoeringsreglementen SRC-Ziekenhuisfarmacie

In het Uitvoeringsreglement Voorschriften voor visitatie, Visitatiecommissie en erkenning van opleiders en opleidingsinstellingen werden o.a. uitvoeringsregels opgenomen met betrekking tot de visitatie van een instelling met een extern lab of apotheek en hoe de Visitatiecommissie gebruik kan maken van rapportages van kwaliteitsvisitaties (BAZ) en RGS-visitaties.

Het addendum bij Voorschriften voor visitatie betreft de wijze waarop de SRC-ZF volledig digitaal of zogenaamd "hybride" (digitaal op locatie) kan visiteren ten gevolge van de Corona-crisis.

Ook het dagprogramma voor visitaties werd hierop aangepast.

In het Protocol Opstellen (of wijzigen) van uitvoeringsreglementen SRC-Ziekenhuisfarmacie heeft de SRC geregeld dat uitvoeringsreglementen met ingang van 2021 voor instemming in plaats van advies aan het Centraal College zullen worden voorgelegd.

Op uitnodiging van het Centraal College heeft een afvaardiging van de SRC-ZF in 2020 deelgenomen aan een in 2019 door het Centraal College ingestelde werkgroep van vertegenwoordigers van relevante organen die het College adviseert over de eisen die gesteld worden aan de herregistratie van specialisten in de registers van openbaar apothekers en ziekenhuisapothekers. Het betreft de eisen met betrekking tot werkervaring en deskundigheidsbevordering. De door VWS ingezette wetwijziging betreffende de herregistratie-eisen voor Wet BIG artikel 3 beroepen (op het gebied van deskundigheidsbevordering) vormde hier de directe aanleiding, naast de periodieke evaluatie van de Besluiten, de evaluatie van het herregistratiesysteem van de openbare farmacie en de wens tot harmonisatie van de beide specialismen. In 2020 werd het voorlopig vastgestelde Besluit door het Centraal College aan de SRC-ZF voor consultatie voorgelegd. De SRC-ZF adviseerde positief.

9. Tarieven

In 2020 zijn de tarieven voor inschrijving in het opleidingsregister en inschrijving of herinschrijving in het register van ziekenhuisapothekers en voor erkenningsaanvragen van opleidingsinstellingen niet gewijzigd ten opzichte van het voorgaande jaar. In 2020 stelde de SRC-ZF met de KNMP een sluitende begroting op voor 2021. Op voorstel van de SRC-ZF stelde het KNMP-bestuur een tariefsverhoging van tien procent vast voor de behandeling van bovengenoemde aanvragen door de SRC-ZF, plus een tarief voor de behandeling van een aanvraag voor de erkenning van de beroepskwalificatie ziekenhuisapotheker door een buitenslands gediplomeerde, met ingang van 1 januari 2021. De Minister voor Medische Zorg stemde in december in met deze nieuwe tarieven.

10. Overige activiteiten (beleid en kwaliteit)

COVID-19/ Corona-crisis

Ten tijde van de eerste Corona-golf heeft de Minister voor Medische Zorg aangegeven de herregistratieverplichting van beroepsbeoefenaren in het kader van de wet BIG te willen opschorten om zodoende zorgverleners maximaal inzetbaar te houden voor de bestrijding van de Corona-crisis. In nauwe afstemming met andere beroepsgroepen en VWS, heeft een werkgroep van voorzitters en secretarissen van Centraal College, SRC-OF en SRC-ZF een concrete aanpak voor de farmaceutische specialismen opgesteld, die neerkomt op een verlenging van de herregistratieperiode van 6 maanden om te voldoen aan de eisen voor werkervaring en deskundigheidsbevordering. Ratio is dat gedurende de Corona-crisis weinig gelegenheid is tot het volgen van nascholing, zowel vanwege werkdruk in de apotheek als vanwege verminderd nascholingsaanbod. Na consultatie van de besturen van de KNMP, WSO en NVZA en de leden van de SRC-kamers en het Centraal College is de aanpak vastgelegd in een

formeel Collegebesluit. De maatregel is gedurende het jaar regelmatig door de SRC en het College geëvalueerd, waarbij is besloten dat verdere versoepeling van de regels vooralsnog niet nodig was.

Daarnaast heeft de SRC-ZF regelmatig gemonitord of er door de Corona-crisis problemen ontstonden met de voortgang en afronding van de opleiding, zodat passende maatregelen konden worden getroffen, zo nodig in overleg met de Opleidingsdirecteur van de NVZA. Er werden extra vergaderingen ingelast, waarin individuele problematiek werd behandeld. Te denken valt aan het laten doen van vervangende opdrachten voor centrale cursusdagen die niet konden worden gevolgd. De SRC-ZF bewaakt op verzoek van de NZa in hoeverre opleidingen ten gevolge van de Corona-crisis dien(d)en te worden verlengd.

Evaluatie functioneren SRC-ZF

Conform de Governance Code SRC evalueert de SRC jaarlijks haar eigen functioneren. In 2020 heeft de SRC-ZF dat voor het eerst gedaan door middel van het uitsturen van een vragenlijst naar opleiders/opleidingsteams, AIOSSen en recent geregistreerden. De resultaten heeft de SRC-ZF gepresenteerd aan het Centraal College en de SRC-OF, aan het management van de KNMP, aan het Concilium van de NVZA en op de Opleidersvergadering van de NVZA.. Hoewel de resultaten overwegend zeer positief waren, heeft de SRC een aantal verbeteracties opgesteld, waarmee zij in 2021 aan de slag gaat. Een deel daarvan had de SRC-ZF reeds eerder in 2020 in gang gezet, met name waar het gaat om verdergaande digitalisering van de processen.

Beschikbaarheidsbijdrage

In augustus 2020 heeft de SRC-ZF ten behoeve van de doorstroombepaling een vragenlijst en overzicht van gegevens uit het opleidingsregister aan de opleidingsinstellingen gestuurd.

In november 2020 heeft de SRC-ZF de gewenste berekeningen ten behoeve van de doorstroombepaling 2021 aan de NZa verstrekt. In april zijn de definitieve doorstroomcijfers over 2019 aan de NZa verstrekt ten behoeve van de afrekening.

Gegevensverstrekking en samenwerking

Naast genoemde gegevensverstrekking aan de NZa ten behoeve van het vaststellen van de beschikbaarheidsbijdragen, heeft de SRC-ZF maandelijks gegevens met betrekking tot de instroom en uitstroom uit het opleidingsregister en met betrekking tot geregistreerde specialisten verstrekt aan het Capaciteitsorgaan. Mutaties in het register van ziekenhuisapothekers (in- en uitschrijvingen) werden ten behoeve van het BIG-register aan het CIBG doorgegeven. De periodieke bestandsvergelijkingen tussen de KNMP/SRC-ZF en het CIBG konden in 2020 geen doorgang vinden ten gevolge van de Corona-crisis.

Naar aanleiding van het eerder opgestelde convenant tussen CIBG en KNMP betreffende de erkenning van apothekers en apotheker specialisten met een in het buitenland (Europa) verkregen diploma/titel ("één loket"), vindt jaarlijks overleg plaats tussen het CIBG en functionarissen van diverse beroepsorganisaties en registratiecommissies.

Aan de Nederlandse Vereniging van Ziekenhuisapothekers (NVZA) verstrekte de SRC gegevens uit het opleidingsregister.

Overzicht per 31 december

Aantal	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009
AIOS gestart met opleiding ¹	35	35	28	27	31	29	29	28	26	24	22	23
AIOS per 31 december ²	130	124	118	115	115	110	103	101	96	96	101	112
Erkende opleidingsplaatsen per 31 december	187	182	165	154	145	137	127	123	113	113	111 ⁵	109 ⁴
Opleidingsinstellingen per 31 december	37	36	37	37	37	40	40	40	41	41	41	41
Visitaties	3	9	8	10 ⁶	6 ⁶	10 ⁶	10 ⁶	11	11	12	9	8
Inschrijvingen in register (per datum in jaar) ³	26	27	25	26	24	19	29	23	25	23	33	19

¹ kan afwijkend zijn van aantal goedgekeurde opleidingsplaatsen in betreffend jaar

² inclusief zapiko's in onderzoekstijd en inclusief kandidaten gereed maar nog geen aanvraag registratie gedaan

³ kan afwijkend zijn van aantal goedgekeurde registratieaanvragen in betreffend jaar

⁴ waarvan twee tijdelijke

⁵ waarvan één tijdelijke

⁶ waarvan één verkorte visitatie